

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3186/2019
06.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Тодоровић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2015/18 од 24.04.2019. године, у седници одржаној 06.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2015/18 од 24.04.2019. године, тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву, Судска јединица у Ковачици П1 397/2013 од 29.09.2017. године, у ставовима првом и трећем изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади ревизијске трошкове у износу од 73.931,10 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву, Судска јединица у Ковачици П1 397/13 од 29.09.2017. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете за неисплаћене дневнице за период од 22.07.2009. године до 25.05.2013. године исплати укупно 129.311,15 динара, у појединачним месечним износима наведеним у том ставу изреке, са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за исплату неисплаћених дневница за застарели део за период од 22.07.2009. године до 16.06.2010. године и захтев преко досуђених износа у ставу првом до тражених износа за период од 16.06.2010. године до 19.05.2013. године, у појединачним износима ближе означеним у том ставу изреке. Ставом трећим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка од 89.191,75 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2015/18 од 24.04.2019. године, преиначена је пресуда Основног суда у Панчеву, Судска јединица у Ковачици П1 397/13 од 29.09.2017. године, у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде штете за неисплаћене дневнице за период од 16.06.2010. године до 19.05.2013. године

исплати појединачне месечне износе са припадајућом законском затезном каматом по доспелости сваког појединачног износа до исплате. Преиначено је и решење о трошковима поступка тако што је тужилац обавезан да туженој накнади трошкове поступка од 6.000,00 динара, док је тужилац обавезан да туженој накнади трошкове другостепеног поступка од 12.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 404. ЗПП.

С обзиром да је побијаном другостепеном пресудом преиначена првостепена пресуда, ревизија је дозвољена према новелираном члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП, па нема разлога за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. став 1. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/14) и нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код тужене у радном односу на радном месту полицијског службеника од 01.07.2006. године. У периоду од 22.07.2009. године до 25.05.2013. године је у оквиру свог радног времена у Полицијској станици ... – ПУ ..., био упућиван укупно 83 пута на посебне задатке, као што је обезбеђење јавних скупова и спортских манифестација. Одлазак на посебне задатке тужена је евидентирала у редним листама под "ПЗ" без назначења времена одласка и доласка са радног задатка. Тужилац је на посебним задацима боравио дуже од 12 часова за које ангажовање тужена није исплатила дневнице, нити је обезбедила бесплатну исхрану, већ је тужиоцу исплатила на име трошкова исхране за службено путовање новчане износе за месец октобар 2009. године, јануар и август у 2011. години, јануар, март, април, октобар и децембар 2012. године. Према налазу вештака укупна накнада за време проведено на посебним задацима у виду дневница које износе 5% просечне месечне зараде по запосленом у РС за утужени период износи 153.681,45 динара, као пуна дневница за преко 12 часова рада, односно 76.850,72 динара, за више од 8 а мање од 12 часова рада на посебном задатку. Оцењујући да је основан истакнути приговор застарелости тужене за период пре маја 2010.године, првостепени суд је усвојио преостали тужбени захтев за износ од укупно 129.311,15 динара, сматрајући да тужиоцу то право припада на основу члана 9 Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника и члана 118. ЗОР-а.

Побијаном другостепеном пресудом преиначена је првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев, с обзиром да тужилац није у смислу члана 228. ЗПП пружио доказ на околност да је то право остварио у поступку пред органима тужене, подношењем захтева за накнаду трошкова у смислу члана 7.и 13. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, а његов предлог за мирно решење спора да му тужена исплати 100.000,00 динара на име накнаде дневница за време проведено на извршењу посебног задатка, не може се сматрати захтевом за

накнаду трошкова у смислу члана 7. Уредбе, па по становишту другостепеног суда, у таквој ситуацији, суд није овлашћен да одлучује о том праву као о претходном питању, јер о праву запосленог у државном органу на накнаду трошкова службеног путовања, одлучује надлежни старешина органа код кога је тужилац у радном односу. Исцрпљеност претходне заштите, која је у конкретном случају изостала, основна је претпоставка за остваривање тог права у судском поступку.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца указује на погрешну примену материјалног права.

Наиме, чланом 118. став 1. тачка 2. Закона о раду предвиђено је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то за време проведено на службеном путу у земљи, који се сходно примењује на полицијске службенике према члану 169. Закона о полицији ("Службени гласник РС" бр. 101/05, 63/09).

Идентично решење дато је одредбом члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС" бр. 62/06, 101/08), који се примењује и на тужиоца као полицијског службеника, а који прописује да државни службеник има право на накнаду за време које је провео на службеном путу у земљи или иностранству, за смештај и исхрану док борави на терену; док се услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописују Уредбом Владе. Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС" бр. 98/07), у члану 9. став 1. прописује да се државном службенику и намештенику исплаћује дневница за службено путовање у земљи која износи 5% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди РС, према последњем коначном објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан поласка на службено путовање.

Из наведене законске регулативе произлази да је тужени послодавац био дужан да запосленом полицијском службенику накнади трошкове дневница за вршење посебних задатака ван територије радног места на које су били распоређени, исплатом износа утврђених вештачењем, независно од чињенице да ли се запослени обраћао писаним захтевом ради накнаде дневница за службено путовање.

Како је побијаном другостепеном пресудом погрешно примењено материјално право, када је првостепена пресуда преиначена и одбијен тужбени захтев, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Тужиоцу су досуђени ревизијски трошкови и то за састав ревизије 12.000,00 динара, за таксу на ревизију 24.772,44 динара и таксу на ревизијску одлуку 37.158,66 динара, што укупно износи 73.931,10 динара, на основу члана 153. став 1, 154. став 2. и 165. став 2. ЗПП и важећим АТ и ТТ, па је одлучено као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић